

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Kulturministeren

Kulturministeriet
Nybrogade 2
1203 København K

Tlf : 33 92 33 70
Fax : 33 91 33 88
E-mail : kum@kum.dk
Web : www.kum.dk

16. august 2017

Folketingets Retsudvalg har den 20. juli, efter ønske fra Peter Skaarup (DF), stillet mig følgende spørgsmål, nr. 784 (Alm. del), som jeg hermed skal besvare.

Spørgsmål:

”Finder kulturministeren det i overensstemmelse med Det Kongelige Biblioteks statslige rammebevilling, at biblioteket støtter udgivelsen af krigsforbryderen Søren Kams nazimemoirer, og kan ministeren oplyse, hvor mange af bibliotekets midler i kr. der samlet set er brugt på disse memoirer?”

Svar:

Kulturministeriet har bedt Det Kgl. Bibliotek om en udtalelse angående spørgsmålet om bibliotekets ressourceforbrug og faglige indsats i forbindelse med udgivelsen af Søren Kams erindringer, og biblioteket har i den forbindelse oplyst følgende:

”Bogen ”Et liv uden fædreland – Søren Kams erindringer” ved Mikkel Kirkebæk og John T. Lauridsen er udgivet i 2015 af forlaget Lindhardt og Ringhof. Sidstnævnte forfatter, John T. Lauridsen, ansat ved Det Kgl. Bibliotek og på daværende tidspunkt forskningschef, retter i bogens forord en tak til biblioteket: ”Til Det Kongelige Bibliotek en tak for at have bevilget den ene af udgiverne forskningstid til arbejdet med udgivelsen”. Det er denne forskningstid, der har været Det Kgl. Biblioteks engagement i bogens tilblivelse og er i overensstemmelse med Det Kgl. Biblioteks daværende forskningsplaner, der var en del af bibliotekets rammeaftale.

Den tildelte forskningstid svarer skønsmæssigt til en måneds arbejde, svarende til Det Kgl. Biblioteks bruttoudgift kr. 57.751,12 i 2015-niveau og udgør Det Kgl. Biblioteks samlede udgifter.

Dette arbejde er også opgivet i Det Kgl. Biblioteks Forskningsårsberetning 2012, bilag 2, hvor det fremgår at projektet er ”internt og eksternt finansieret”, ligesom arbejdet er nævnt som værende afsluttet i Det Kgl. Biblioteks Årsberetning 2015, side 107.

Bogen er udgivet som kildeskrift og med et historiefagligt sigte og er en kommenteret udgivelse, hvor Søren Kams erindringer er underlagt historisk kildekritik og verificeringer gennem hele teksten og kildeskrift til at belyse, hvordan nazisterne i efterkrigstiden forsøgte at bortforklare og berettige deres handlinger. I bogens forord står der følgende:

”Kam forsvarer, frikender, bortforklarer, fordrejer, forvrænger, fornægter og lyver sig gennem dette korte tidsrum i det 20. århundredes historie, så det er et skoleeksempel på en gerningsmands ikke-anerkendelse af sin brøde. (...) Læseren bliver i Kams erindringer derfor ikke sparet for noget vrangbillede af nazismens mål og midler skrevet af den stadig overbeviste nazist og udprægede militarist. Det har såvel pædagogisk som historisk værdi for udenforstående at stifte bekendtskab med den nazistiske omverdensforståelse og omverdensfortrængning gennem kildeudgivelser som denne. Samtidig er erindringerne en interessant kilde til en række aspekter omhandlende dansk nazisme – og det senere opgør med samme. Også dette berettiger nærværende kildeudgivelse.” (*Et liv uden fædreland – Søren Kams erindringer, 2015, s. 10-11*)

Det Kongelige Bibliotek har i sine forskningsplaner i en lang årrække beskæftiget sig med forskning i de humanistiske fagområder, herunder forskning i dansk historie, med særligt fokus på biografien og kommenterede kildeudgaver, hvilket fremgår af forskningsplanerne 2008-2011 og 2012-2015 (*Forskning på Det Kongelige Bibliotek. Årsberetning 2011 og 2012*). Herunder har besættelsestidens historie 1940-45 været i fokus med udgivelse af DNSAP's fører Frits Clausens erindringer og den tyske rigsbefuldmægtigede Werner Best korrespondance 1942-45, begge udgivet af Det Kgl. Bibliotek. Det er inde for dette forskningsområde og ud fra tidligere udgivelser, at Det Kgl. Bibliotek gav forskningstid i perioden 2011-2013, svarende samlet til en måneds arbejde, til arbejdet med Søren Kams erindringer.”

Jeg ser i forlængelse af ovenstående ingen grund til at betvivle, at Det Kgl. Biblioteks engagement i forbindelse med udgivelsen har den fornødne faglige relevans og ligger inden for rammerne af bibliotekets forskningsmæssige opgavefelt.

Mette Bock